

GÖTEBORGS UNIVERSITET
UTBILDNINGS- OCH FORSKNINGSNÄMNDEN FÖR LÄRARUTBILDNING

KURSPLAN LSA220
Gäller fr.o.m. vt 10

**LSA220, Samhällskunskap för lärare 3:
Samhälle och individ, 15 högskolepoäng**

Civics for Teachers in Secondary Schools, Unit 3: Society and Individual,

15 higher education credits credits

Grundnivå/First Cycle

1. Fastställande

Kursen har fastställts interimistiskt av Utbildnings- och forskningsnämnden för lärarutbildning 2007-05-24 och reviderats 2008-12-04 och 2009-12-14. Kursplanen gäller fr.o.m. vårterminen 2010.

Kursansvarig institution: Statsvetenskapliga institutionen

Medverkande institutioner: Sociologiska institutionen, Institutionen för pedagogik och didaktik

Utbildningsområde: Samhällsvetenskap 50%, Undervisning 50%.

Kursen ersätter del av kurs LSA200 och kurserna kan ej tillgodoräknas samtidigt i en examen.

2. Inplacering

Kursen ingår i Lärarprogrammet som tredje kurs i inriktningen Samhällskunskap, 60 högskolepoäng (hp). Kursen kan även ges som fristående kurs. Beroende på valda kurser i övrigt kan kursen ingå i en lärarexamen avsedd för undervisning i Samhällskunskap i grundskolans senare år och gymnasieskolan. Kursen kan även ingå i en generell examen.

3. Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkända moment om minst 15 hp tillsammans på kurserna LSA110 och LSA150 eller motsvarande kunskaper.

4. Innehåll

Kursen är indelad i två delkurser; Individ och samhälle (7,5 hp) och Samhälle och skola (7,5 hp). Kursen ger genom de två delkurserna dels förjupande ämnesteoretiska insikter via för det första ämnesbreddning i förhållande till tidigare kurser och för det andra via den analytiskt fördjupande kontinuerliga seminarieverksamheten, dels skapar kursen en brygga mellan ämnesteori och lärarverksamhet genom kombinationen av HFU och VFU.

Delkurs 1. Individ och samhälle (7,5 högskolepoäng) *Individual and Society (7.5 higher education credits)*

I delkursen diskuteras samhället ur ett individperspektiv. Individen ses i sitt sociala sammanhang. Det sociala samspelet ses mot bakgrund av individens uppväxtmiljö med fokus på klass, genus och etnicitet. Individens möjligheter att påverka sin närmiljö studeras. Individens sociala samspel i skolan diskuteras mot bakgrund av skolan som institution och organisation. Förmågan att till skolans elever kommunicera, dels via traditionella vägar, dels via nya elektroniska medier, kring individ och samhälle tränas genom att fördjupade ämnesdidaktiska frågor problematiseras i relation till individ och samhälle.

Delkurs 2. Samhälle och skola (7,5 högskolepoäng, varav 7,5 hp VFU) *Society and School (7.5 higher education credits, of which 7.5 higher education credits for school-based education)*

Delkursen är i huvudsak förlagd till skolan i form av VFU. Med utgångspunkt i de frågeställningar som diskuteras i delkursen Individ och samhälle problematiseras lärarrollen. Intervjuer, systematisk observation och relevant litteratur och styrdokument ger underlag för analys av lärares möjligheter till/och begränsningar som avser inflytandefrågor. Studenterna förväntas också delta i skolans inre arbete och bland annat undervisa.

Genomförande

I delkurs 1. diskuteras samhället ur ett individperspektiv. Individen ses i sitt sociala sammanhang. Det sociala samspelet ses mot bakgrund av individens uppväxtmiljö med fokus på klass, genus och etnicitet. Delkursen innehåller fyra teman: 1. Samhälle och social stratifikation, 2. Människa, familj och skola, 3. Grupper och roller, samt 4. Normer, avvikelser och kriminalitet. Undervisningen sker dels genom föreläsningar där studenterna får stöd till ett fördjupat förhållningssätt till teman och litteratur, dels genom obligatoriska seminarier (litteraturanknutna) för varje tema. Delkursen examineras genom dels hemtentamen, dels seminarierna. Inom ramen för delkursens seminarier får deltagarna möjlighet att dels diskutera teoretiska och praktiska problem och dels öva sig i

presentationer. Inför seminarierna förväntas studenten söka, samla in, kritiskt granska och sammanställa ett underlag som presenteras vid själva seminarietillfället. Presentationen utgår bland annat från på förhand formulerade frågor/problemområden som studenterna arbetar med i mindre arbetsgrupper. Integrerat med delkursen ligger ämnesdidaktik med undervisning förlagd till obligatoriska seminarier med muntliga moment (litteratur- och IKT-anknutna) som fokuserar på värderings- och bedömningsmetodik. Momentet kring bedömningsmetodik är direkt anpassat för att fungera i en VFU-situation (en längre VFU följer på kursens andra delkurs, se nedan).

Delkurs 2, som i huvudsak består av VFU skall förbereda för att studenterna skall kunna identifiera och analysera påverkansfaktorer för lärandeprofessionens inflytandesfär och kunna genomföra grundläggande ämnesteoretiskt underbyggd undervisning i samhällskunskap. Under delkursen skall studenterna observera, analysera och tillägna sig kunskap om och förståelse för de villkor som lärare står inför i sin skolvardag både generellt vad gäller inflytandeaspekter och mer specifikt vad gäller bedömning och betygssättning. Studenten skall också genomföra undervisning i samhällskunskap. Delkursen skall möjliggöra för studenterna att kunna koppla teoretiska resonemang till den dagliga verksamheten i skolan. Delkursen har dels obligatoriska seminarietillfällen som sammanlagt tar ca. 2-3 skrivdagar för sammanställande av en individuell rapport och i övrigt obligatorisk närvaro på VFU-placering. HFU och VFU integreras, vilket sker på så vis att studenterna inom delkursen HFU introduceras genom särskilt seminarium (litteraturanknutet), dels tilldelas specifik seminarieuppgift vilken efter VFU examineras HFU genom skriftlig uppgift (litteraturanknutet). HFU-moment examineras av HFU-lärare. VFU-förlagd undervisning examineras av lokal lärarutbildare och VFU-ledare.

5. Mål

Kursen syftar till att diskutera och problematisera olika sätt att erfara och uppfatta ett samhälle och dess centrala aktörer och strukturer. Individens roll i samhället analyseras. Skolan som organisation och institution behandlas.

Efter avslutad kurs skall studenten på ett fördjupat sätt kunna:

Kunskap och förståelse:

1. beskriva och analysera hur samhällsinstitutioner främjar eller hindrar individer och grupperns möjligheter till inflytande i för dem konkreta sammanhang
2. jämföra hur olika samhällsvetenskapliga teorier, begrepp och metoder analyserar hur samhällsinstitutioner främjar eller hindrar individer och grupperns möjligheter till inflytande i för dem konkreta sammanhang
3. identifiera och analysera påverkansfaktorer för lärarprofessionens inflytandesfär

Färdighet och förmåga:

4. söka, samla in, kritiskt granska, sammanställa och skriftligt och muntligt presentera

kunskap utifrån väldefinierade frågeställningar inom ett självständigt valt delområde som anknyter till skol- och utbildningsområdet

5. genomföra grundläggande ämnesteoretiskt underbyggd undervisning i samhällskunskap.
6. använda och diskutera olika ämnesdidaktiska teorier och synsätt såväl via traditionella vägar som via nya elektroniska medier med särskild tonvikt på individ och samhälle och kunna reflektera över i vilka skolsammanhang de skall användas

Värderingsförmåga och förhållningssätt:

7. använda vetenskapens sätt att reflektera och förhålla sig kritiskt inom det aktuella området

6. Litteratur

Se separat litteraturlista.

7. Former för bedömning

Lärandemålen 1-4 examineras genom obligatoriska seminarier med muntliga och skriftliga moment samt med skriftlig tentamen

Lärandemål 5 examineras genom integrerad obligatorisk VFU till vilken knyts dels VFU-ledarens skriftliga omdöme angående studentens yrkeslämplighet, dels obligatoriska seminarier med skriftliga och muntliga moment.

Lärandemål 6 examineras genom integrerade obligatoriska ämnesdidaktiska seminarier med skriftliga och muntliga moment

Lärandemål 7 examineras genom obligatoriska seminarier med muntliga och skriftliga moment samt med skriftlig tentamen

Student äger rätt till byte av examinator efter att ha underkänts två gånger på samma examination, om det är praktiskt möjligt. En sådan begäran ställs till institutionen och skall vara skriftlig.

Antalet tillhandahållna examinationstillfällen inom kursens högskoleförlagda del (HFU) är begränsat till fem (5) på varje delkurs.

Antalet tillhandahållna examinationstillfällen inom Lärarprogrammets verksamhetsförlagda del (VFU) är begränsat till två tillfällen per kurs. Den student som blivit underkänd vid två tillfällen på samma kurs inom Lärarprogrammet inom den verksamhetsförlagda delen (VFU) kan ansöka om dispens för ytterligare examinationstillfälle/n hos Utbildnings- och forskningsnämnden för lärarutbildning (beslut 2007-11-28, dnr G217 4913/07). För de studenter som läser kursen under första inriktningens andra termin görs en särskild VFU-bedömning, Steg 2.

8. Betyg

Antalet betygsgrader är tre: Underkänd (U), Godkänd (G) och Väl godkänd (VG). För att få betyget Godkänd på hela kursen (15 hp) måste lägst betyget Godkänd ha uppnåtts på bägge delkurserna. För att få betyget Väl godkänd på hela delkursen måste betyget Väl godkänd ha uppnåtts på bägge delkurserna.

9. Kursvärdering

Kursen utvärderas vid kursundervisningens avslutning (eller i förekommande fall nära sista examinationstillfället) skriftligt samt i förekommande fall även muntligt. Resultat och eventuella åtgärder skall offentliggöras.

10. Övrigt

Kursen ges på svenska men kan också ges på engelska.